

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-482/21-P

Název	Dětský domov, Nepomuk
Sídlo	U Daliborky 278, 335 01 Nepomuk
E-mail	ddnepomuk@seznam.cz
IČ	49180924
Identifikátor	600028721
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Roman Suda
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místa inspekční činnosti	U Daliborky 278, 335 01 Nepomuk Husova 415, 336 01 Blovice Oselce 119, 335 01 Nepomuk
Termín inspekční činnosti	10. – 11. 6. 2021 a 28. - 29. 6. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb. Zjišťování a hodnocení

naplnění školního vzdělávacího programu dětského domova vykonávaná podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Dětský domov Nepomuk, příspěvková organizace (dále „zařízení“) vykonává činnost dětského domova (dále „DD“). Nejvyšší povolený počet lůžek v DD byl stanoven na 40, tzn. pět rodinných skupin (dále „RS“). DD své služby poskytuje na třech adresách. Ředitelství a tři RS se nachází v ulici U Daliborky 278, Nepomuk, po jedné RS v rodinných domech v ulici Husova 415, Blovice a v obci Oseke 119.

V zařízení bylo ke dni inspekční činnosti umístěno 35 dětí (pět dětí předškolního věku, dvacet dva dětí plnících povinnou školní docházku, osm dětí vzdělávajících se ve střední škole). Tři zletilé nezaopatřené osoby vzdělávající se ve střední škole byly v péči zařízení na základě smlouvy o setrvání v DD do ukončení přípravy na povolání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel zařízení (dále „ředitel“) byl do funkce jmenován od 2. ledna 2020 na základě konkurzního řízení. Zpracoval koncepci rozvoje DD, která vychází z reálných podmínek a cílů. Sdílení informací mezi pracovníky zařízení i průběh pedagogického procesu jsou zkvalitňovány účelným delegováním vybraných organizačních, kontrolních a řídicích pravomocí ředitele na jeho zástupce, vedoucí vychovatelku a sociální pracovníci. Ředitel pravidelně hodnotí stav ve všech pedagogických oblastech. Nastavený vnitřní kontrolní systém postihuje specifika zařízení. Kontrolní a hospitační činnosti vykonává ředitel v součinnosti s vedoucí vychovatelkou. Na základě výsledků těchto činností jsou navrhována a projednávána účinná konkrétní opatření na zlepšení chodu jednotlivých RS. Systematické a účelné plánování ředitele se projevuje obsahovým propojením všech povinných dokumentů s nabízenými a realizovanými vzdělávacími aktivitami pro děti různorodých věkových kategorií. Jednotlivé cíle a kroky vzdělávání jsou přehledně uvedeny ve školním vzdělávacím programu (dále „ŠVP“). Týdenní programy výchovně vzdělávacích činností, na jejichž obsahu se děti mají možnost podílet, konkretizují aktivity RS a jsou zaměřeny na rozvoj klíčových kompetencí. Přístup k těmto dokumentům je všem zúčastněným umožněn, což podporuje jejich sounáležitost s DD.

Počet pedagogů v současné době odpovídá potřebám školského zařízení. Podmínku odborné kvalifikace nesplňuje šest pedagogů, tři z nich si kvalifikaci doplňují studiem. Stálé pozice psychologa a etopeda nejsou obsazeny. Jejich zajištění by přispělo k ucelenosti poskytovaných služeb v rámci péče o děti a ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu. V zařízení tak vlastní diagnostika ani terapie neprobíhá, péče o děti se zdravotními nebo psychickými obtížemi je zajišťována ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, odbornými a praktickými lékaři, externími psychology apod.

Vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z plánu dalšího vzdělávání a z potřeb zařízení. V letošním školním roce vzdělávání probíhalo především ve formě samostudia, a to zejména z důvodu epidemiologické situace. Navštívené semináře byly zaměřeny na strategické řízení, vhodnou komunikaci a problémové chování dětí. Většina pedagogických pracovníků přistupuje k profesnímu rozvoji aktivně. Tato skutečnost se příznivě projevila v kvalitě sledované přímé práce s dětmi.

RS jsou věkovým složením různorodé, což odpovídá skladbě běžných rodin. Díky tomu je v zařízení vytvářeno přirozené prostředí pro komunikaci, spolupráci a vzájemnou pomoc.

Příjemné a podnětné prostředí všech RS napomáhá příznivé atmosféře v zařízení. V každé skupině je zřízena kuchyně s jídelním koutem, kde se děti spolupodílejí na společném vaření a stolování. Ložnice a obývací pokoje jsou vhodně přizpůsobeny k mimoškolním aktivitám, hrám i přípravě na vyučování. Prostory všech pracovišť jsou esteticky upravené. Průběžné zlepšování materiálních podmínek zařízení má pozitivní vliv na kvalitu výchovně vzdělávací činnosti zařízení. Venkovní prostory jsou využívány pro naplnění volného času dětí a ke společným setkáváním.

Ve spolupráci s pracovníky orgánu sociálně-právní ochrany dětí podněcuje vedení zařízení rodiče ke kontaktům se svými dětmi. U významné části umístěných dětí se daří v pravidelných intervalech zajistit víkendové pobyty u rodičů a pozitivně tím ovlivňovat jejich psychosociální potřeby. Stanovená výše kapesného odpovídá kritériím uvedeným ve vnitřnímu řádu zařízení. S vypláceným kapesným děti mohou hospodařit samostatně a získávají tak správné návyky v oblasti finanční gramotnosti.

Vnitřní dokumenty zařízení jasně formulují problematiku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. Ty jsou s pravidly k ochraně jejich zdraví a zajištění bezpečnosti seznamovány při přijetí a podle potřeby i opakovaně během pobytu v zařízení.

Vedení zařízení je aktivní v získávání dalších finančních prostředků nejen od nadací či neziskových organizací, ale také od soukromých i právnických osob. Z nich jsou hrazeny hlavně náklady na rozmanitou zájmovou činnost podporující smysluplné trávení volného času a postupné zkvalitňování materiálně-technických podmínek zařízení.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Naplnění vzdělávacích cílů bylo v průběhu inspekční činnosti sledováno a hodnoceno ve všech RS napříč realizovanými činnostmi deklarovanými týdenními programy a programy rozvoje osobnosti dětí (dále „PROD“). Hlavním úkolem ve výchovně vzdělávací oblasti bylo vedení dětí k získání takových kompetencí, které jim umožní co možná nejlepší společenské a profesní uplatnění pro vlastní samostatný život.

Převažující pozitivní vzájemné vztahy mezi dětmi a pedagogy se projevily při klidné a pohodové atmosféře sledovaných činností. Při jejich realizaci vychovatelé vycházeli z dosavadních znalostí osobnostních charakteristik a individuálních, speciálně vzdělávacích potřeb dětí. Využívané organizační formy a použité metody byly zvoleny přiměřeně k věku dětí i k jejich potřebám. Při domácí přípravě byly velmi zdařile podporovány kompetence k učení. Děti byly vhodně motivovány k aktivnímu řešení problémů, k odpovědnosti za výsledek své práce, k dokončení zadaného úkolu. V průběhu vzdělávání měly dostatek času i prostoru k relaxaci ve formě volných her, zájmovým činnostem a sportovnímu vyžití.

U všech činnostech vychovatelé děti povzbuzovali, motivovali a průběžně slovně hodnotili, což jim poskytovalo potřebnou zpětnou vazbu. Z rozhovorů s dětmi vyplynulo, že dílčí hodnotící činnosti jsou realizovány obvykle při společném večerním setkávání. Přirozeně vedené sebehodnocení dětí či jejich vzájemné hodnocení, které by vedlo k objektivizaci náhledu na svůj osobní rozvoj, probíhá spíše nahodile.

Při osobních rozhovorech dětí s členkami inspekčního týmu převažovalo pozitivní hodnocení jejich pobytu v zařízení. Vyjadřovaly zejména svoji spokojenost s přístupem pedagogů a jejich zájmem o ně samotné. Oceňována byla vzájemná konstruktivní komunikace a interakce, které přispívají ke zvýšení efektivity výchovně vzdělávacího procesu. Děti nejsou omežovány v přijímání návštěv, jejichž prostřednictvím udržují kontakt se svým nejbližším sociálním okolím a posilují kamarádské vztahy nad rámec samostatných

vycházek a dovolenek. Děti často využívají samostatných vycházek, a to především k setkávání s kamarády a individuálnímu trávení volného času.

Vzdělávání dětí připravujících se na budoucí povolání a zletilých nezaopatřených osob se uskutečňuje s důrazem na jeho úspěšné dokončení. Děti jsou vedeny k účasti na různých brigádách, čehož ne vždy využívají.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání je běžnou součástí života v zařízení. Systém hodnocení umožňuje sledovat úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí týkající se jejich pokroků ve vztazích k lidem, v kontaktech s rodinou nebo jinými blízkými osobami, v sebeobslužných dovednostech, ve vztazích k povinnostem ve škole i v zařízení. Pravidelně probíhající hodnocení chování a výsledků vzdělávání dětí zefektivňuje kvalitu výchovně vzdělávacího procesu. Děti v rozhovorech se členkami inspekčního týmu uváděly, že jsou se systémem hodnocení seznámeny a rozumí mu.

S přihlédnutím k věku a rozumovým schopnostem jsou děti při příchodu do školského zařízení prokazatelně seznamovány s jejich právy a povinnostmi, což v rozhovorech s členkami inspekčního týmu potvrzovaly.

Osobní dokumentace každého dítěte je vedena systematicky, přehledně a v požadovaném rozsahu. PROD zpracovávají pedagogičtí pracovníci pro každé dítě, vhodně je zaměřen na oblast výchovy i vzdělávání. Z ročního plánu a PROD vycházejí týdenní plány RS. Důraz je kladen zejména na individuální přístup, vhodnou motivaci dítěte, jeho přípravu na vyučování, podporu volnočasových aktivit a rozvoj sociálních dovedností, dále na výběr studia, volby povolání a přípravu na vstup do samostatného života. Zařízení vytváří příznivé podmínky pro vzdělávání všech umístěných dětí. Cíle vymezené v PROD, kterých by mělo dítě dosáhnout, vycházejí z jeho osobnostní charakteristiky a závěrů z adaptačního období dítěte. Denní záznamy o dětech vedou vychovatelé pečlivě v osobním sešitu dítěte. Podklady k dovolenkám dětí a dalším pobytům mimo zařízení byly důsledně sledovány a doloženy. Zmíněná dokumentace není vedena elektronicky, což zvyšuje časové zatížení pedagogů a snižuje efektivnost předávání informací o dětech. Záznamy o plnění stanovených cílů v oblasti vzdělávání dokládaly provázanost mezi obsahem ŠVP a stanovenými individuálními cíli rozvoje osobnosti dětí.

Oblast prevence rizikového chování je zpracována do preventivního programu, který odráží aktuální potřeby DD a dětí. Děti se učí utvářet a procvičovat praktické životní dovednosti v reálných nebo modelových situacích. Je kladen důraz na zvyšování odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům a vytváření správných postojů vůči zátěžím a problémům. Závažnější případy řeší vedení DD operativně, avšak nepřítomnost stálého specialisty (psychologa, etopeda) se negativně projevuje zejména v délce náprav obtíží. Schránku důvěry využívají děti velmi ojediněle, neboť jsou pro ně dostačující ostatní formy umožňující sdělovat své připomínky a podněty k chodu zařízení – například funkční spolumspráva.

Prostřednictvím ukládaných opatření ve výchově získávají děti odpovídající zpětnou vazbu ke svým dosahovaným výsledkům. Uložená výchovná opatření byla užívána transparentně, předvídatelně, a to s převahou kladných opatření. Děti mají možnost sdělovat své podněty a připomínky, aktuální problémy jsou řešeny bezodkladně. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že ve sledovaném období nebyl zaznamenán žádný útěk, což svědčí o spokojenosti dětí s pobytem v DD. Také v rozhovorech děti shodně uváděly, že se v zařízení cítí dobře.

Smysluplné využívání volného času je jednou z priorit výchovy. Děti navštěvují rozmanité zájmové kroužky mimo zařízení, v nichž dosahují velmi dobrých výsledků. Pořádání akcí DD, zapojení do kulturních programů i členství v různých organizacích dětem umožňuje přirozené navazování a rozvíjení vztahů s vrstevníky i místními rodinami v okolí jejich současného bydlení.

Spolupráce s četnými partnery pozitivně ovlivňuje činnost DD. Rozsáhlá zájmová činnost dětí, kontakty s dalšími institucemi i neformální setkávání přispívají k posilování jejich socializace, sebevědomí a úspěšnosti. Bezpečné prostředí a přátelské vztahy podporují zdravý vývoj dětí a mají příznivý vliv na rozvoj jejich osobní integrity.

Zařízení podporuje osobní, telefonický i písemný kontakt dítěte s jeho biologickou rodinou. Ve spolupráci s orgány péče o děti a účastí na případových konferencích sleduje vývoj vzájemných vztahů a snaží se ho ovlivňovat žádoucím směrem.

Zařízení věnuje velkou pozornost výsledkům vzdělávání dětí v jejich kmenových školách. Pravidelně získávané informace o prospěchu, chování či riziku školní neúspěšnosti vyhodnocuje a přijímá účinná opatření. Prodloužený pobyt dítěte je koncipován tak, aby se dítě aktivně podílelo na vzniku smlouvy a tím se posílila jeho vnitřní odpovědnost.

Děti jsou postupně připravovány na odchod ze zařízení. Pokud se po dosažení zletilosti nevrací do původní nebo nové rodiny, DD je nápomocen při zajišťování samostatného bydlení a vybavení domácnosti. Pozitivní zpětnou vazbu získávají pedagogičtí pracovníci z návštěv dětí, kterým se podaří ukončit střední vzdělání, najít a udržet zaměstnání, začlenit se do společnosti, založit rodinu. Intenzita kontaktů je dána zejména jejich zájmem.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Na základě konkurzního řízení byl do funkce od 2. ledna 2020 jmenován nový ředitel.

Silné stránky

- Ředitel dětského domova aktivně získává další finanční prostředky a věcné dary, které efektivně využívá k optimalizaci materiálního a prostorového vybavení a výchovně vzdělávacích programů pro děti.
- Zařízení intenzivně a účinně podporuje pravidelný kontakt s biologickou rodinou, zachování vazeb s ostatními blízkými osobami dětí, jejich společné aktivity s osobami odpovědnými za výchovu včetně poskytování poradenství.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Příležitostí ke zlepšení je zajistit externí supervizi a pravidelnou intervence odborného pracovníka – psychologa (práce s dítětem, diagnostika, terapie, spolupráce na PROD).

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zabezpečit psychologické, příp. etopedické služby pro děti přímo v zařízení.
- Zavést vnitřní elektronický systém pro vedení dokumentace a předávání informací o dětech.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj.: H/778/01 vydaná Plzeňským krajem dne 30. listopadu 2001, včetně Přílohy č. 1 a Dodatků č. 1 – 15
2. Výpis správního řízení o změně zápisu v údajích uvedených v rejstříku škol a školských zařízení, vydané MŠMT, čj. 2555/2020-2 s platností od 15. 1. 2020 (změna ředitele)
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Dětského domova, Nepomuk s účinností od 1. ledna 2020 vydané Plzeňským krajem čj. ŠMSpers./4/19
4. Jednací protokol k 1. 1. 2021
5. Školní vzdělávací program účinný od 3. 9. 2020
6. Vnitřní řád Dětský domov, Nepomuk účinný ode dne 3. 9. 2020
7. Preventivní program v oblasti rizikových forem chování dětí a mládeže na školní rok 2020/2021 účinný ode dne 1. 9. 2020
8. Návštěvní řád dětského domova, Nepomuk z 10. 5. 2020
9. Kniha úředních návštěv, kniha návštěv
10. Týdenní plány rodinných skupin
11. Záznamy z jednání metodických sdružení
12. Preventivní program v oblasti rizikových forem chování dětí a mládeže s účinností ode dne 3. 9. 2020
13. Osobní spisy dětí
14. Plán hospitační a kontrolní činnosti ve školním roce 2020/2021
15. Program rozvoje osobnosti dítěte
16. Zápisy z pedagogických rad od 9. 1. 2020
17. Výroční zpráva za školní rok 2019/2020
18. Dokumentace k BOZ
19. Inspekční zpráva Čj. ČŠIC-967/18-C
20. Účetní podklady za rok 2020
21. Personální dokumentace zaměstnanců zařízení k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Plzeňský

inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Drahuse Šefčíková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Drahuse Šefčíková v. r.

Mgr. Jitka Křížková, MBA, školní inspektorka

Mgr. Jitka Křížková v. r.

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

Mgr. Petra Holopírková v. r.

V Plzni 15. července 2021

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Roman Suda,
ředitel školského zařízení

Mgr. Roman Suda v. r.

V Nepomuku 30.07.2021